

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain voimassaoloaikaa jatketaan koskemaan vuosia 1993 ja 1994. Maidon vientikustannusmaksua ehdotetaan alennettavaksi 0,8 pennistä 0,4 penniin rasvakymmenykseltä ja sianlihan vientikustannusmaksua 50 pennistä 30 penniin

lihakilolta. Viljan vientikustannusmaksut säilyisivät ennallaan.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta. Esitys liittyy vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Maatalouden osallistuminen maataloustuotteiden viennin rahoittamiseen määräytyy maataloustulolain (736/89) perusteella. Maatalouden vientikustannusosuus katetaan muun muassa erilaisilla vientikustannusmaksuilla ja valmisteveroilla. Maksujen ja verojen kertymää voidaan käyttää myös maatalouden osuutena maataloustuotannon tasapainottamiseen ja eräisiin muihin tarkoituksiin.

Voimassa olevan maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain (1062/90), jäljempänä vientikustannusmaksulaki, mukainen maidon vientikustannusmaksu on 0,8 penniä maidontuottajalta vastaanotetun maidon rasvapitoisuusprosentin kymmenesosalta maidon 3,7 prosentin rasvapitoisuuden ylittävältä osalta. Sianlihan vientikustannusmaksu on 50 penniä sianlihakilolta, jos ruho painaa enintään 76 kiloa ja 100 penniä, jos ruho painaa yli 76 kiloa.

Hallitus antoi 17 päivänä elokuuta 1992 esityksen (HE 114/1992 vp) viljojen vientikustannusmaksun alentamiseksi 10 penniin kilolta. Alentaminen saatettiin voimaan valtioneuvos-

ton päätöksellä (777/92) 1 päivästä elokuuta 1992. Vientikustannusmaksulaki on voimassa vuoden 1992 loppuun.

Vuonna 1992 maatalouden vientikustannusosuudeksi arvioidaan muodostuvan noin 1 415 miljoonaa markkaa. Vientikustannusmaksuilla ja veroilla arvioidaan kerättävän noin 1 460 miljoonaa markkaa. Vientikustannusmaksujen tuotoksi kuluvana vuonna ennustetaan maidolle 108 miljoonaa markkaa, sianlihalle 81 miljoonaa markkaa ja viljalle 491 miljoonaa markkaa.

Maatalouden vientivastuuosuus on ollut huomattavan suuri lähinnä poikkeuksellisen hyvistä sadoista johtuen. Kuluvana vuonna viljasadon arvioidaan kuitenkin jäävän runsaan kolmanneksen pienemmäksi kuin vuonna 1991 eli noin 2 200 miljoonaa kiloon. Alhainen satotaso ja toteutetut maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet pienentävätkin selvästi maataloustuotteiden vientitarvetta vuonna 1993. Maataloustuotteiden vientituen tarpeeksi vuonna 1993 ennustetaan 1 815 miljoonaa markkaa, mistä maatalouden vientivastuuosuus olisi 492 miljoonaa markkaa.

Vientikustannusmaksulain voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi kahdella vuodella eli

vuoden 1994 loppuun. Tällöin voimassaoloaika olisi sama kuin maataloustulolailailla. Maataloustuotteiden markkinatilanne mahdollistaa vientikustannusmaksujen alentamisen. Maidon vientikustannusmaksua ehdotetaan alennettavaksi 0,8 pennistä 0,4 penniin rasvakymmenykseltä ja sianlihan vientikustannusmaksua 50 pennistä 30 penniin lihakilolta.

Hyväksyessään maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksua koskevan lain vuodelle 1992 eduskunta edellytti muun muassa, "että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin sianlihan vientikustannusmaksun perimiseksi siten, että se koskee ainoastaan teuraaksi kasvatettavaa sikaa. Valtioneuvoston tulee ottaa maataloustuloratkaisun yhteydessä selvitettäväksi vientikustannusten perimisen oikeudenmukaisuus ja sianlihan vientikustannusmaksun määräytymisperusteet." Lausumaan viitaten ehdotetaan, ettei yli 76 kiloista sioista kannettava korotettu 100 pennin vientikustannusmaksu enää koskisi emakkoja ja karjuja.

Viljan vientikustannusmaksun määrään ei ehdoteta tehtäväksi muutoksia. Viljamarkkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, ettei maksua muuteta kesken satovuotta. Tarkoituksena on, että viljan vientikustannusmaksun tasoa harkitaan uudelleen kesällä 1993 riittävän luotettavien satoennusteiden valmistuttua.

Vuoden 1992 hyvä viljasato aiheutti markkinointiongelmia, minkä vuoksi Valtion viljavarasto teki viljelijöiden kanssa leipäviljasta maa- ja metsätalousministeriön päätökseen (667/91) perustuvia varastointi- ja ostosopimuksia. Viljan vientikustannusmaksu ei vuonna 1992 koskenut kyseisten sopimusten piirissä olevaa viljaa. Koska kaikki vuoden 1992 sadosta peräisin oleva vilja on sittemmin markkinoitu, ehdotetaan asiaa koskeva 9 §:n 3 momentti kumottavaksi.

Vientikustannusmaksujen ja verojen tuotoksi vuonna 1993 arvioidaan yhteensä noin 1 020 miljoonaa markkaa, mikä kattaa kyseisen vuoden maatalouden vientivastuun lisäksi myös

aikaisemmilta vuosilta muodostunutta aliperintää. Vuoden 1993 maksujen ja verojen tuotosta noin 200 miljoonaa markkaa kattaa ennakkoon vuonna 1994 muodostuvaa maatalouden vientivastuuta.

2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä maa- ja metsätalousministeriössä. Maatalouden markkinointineuvosto on puoltanut esitystä.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Maidon vientikustannusmaksun tuotoksi arvioidaan 54 miljoonaa markkaa, sianlihan vientikustannusmaksun tuotoksi 66 miljoonaa markkaa ja viljan vientikustannusmaksun tuotoksi 50 miljoonaa markkaa.

Eduskunnalle on tarkoitus antaa hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinohallinnon uudelleen järjestämisestä, jossa ehdotetaan maatalahallitus lakkautettavaksi 1 päivästä tammikuuta 1993. Muun muassa vientikustannusmaksulain mukaiset maatilahallitukselle kuuluneet maksujen määräämiseen ja kantoon liittyvät tehtävät on tässä yhteydessä tarkoitus siirtää maa- ja metsätalousministeriölle ja perustettavalle tietopalvelukeskukselle.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Samalla ehdotetaan, että ennen mainittua ajankohtaa määräytyviin vientikustannusmaksuihin sovellettaisiin aikaiseman lain säännöksiä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta 10 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1062/90) 9 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on päivänä kuuta 1992 annetussa laissa (/92), sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1668/91) ja 7 §:n 1 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (562/92), seuraavasti:

1 §

Maataloustulolaissa (736/89) tarkoitettuna markkinointimaksuna on vuosina 1991—1994 valtiolle suoritettava maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksua sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

enintään 76 kiloa, ja 100 penniä, jos ruho painaa yli 76 kiloa. Viimeksi mainittu korotettu maksu ei kuitenkaan koske emakkoa eikä karjaa. Vientikustannusmaksun perusteena oleva kilomäärä määräytyy ruhopainon perusteella.

5 §

Maidon vientikustannusmaksu on 0,4 penniä maidontuottajalta vastaanotetun maidon rasvapitoisuusprosentin kymmenesosalta maidon 3,7 prosentin rasvapitoisuuden ylittävältä osalta.

29 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991 ja se koskee vuosina 1991—1994 maidosta, sianlihasta ja viljasta suoritettavia vientikustannusmaksuja.

7 §

Sianlihan vientikustannusmaksu on kultakin teurastamoliikkeen harjoittajan teurastaman sian lihakilolta 30 penniä, jos ruho painaa

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Ennen tämän lain voimaantuloa määräytyviin vientikustannusmaksuihin sovelletaan aikaisemman lain säännöksiä.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

Laki

maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta 10 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1062/90) 9 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on päivänä kuuta 1992 annetussa laissa (/92), sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1668/91) ja 7 §:n 1 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (562/92), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Maataloustulolaissa (736/89) tarkoitettuna markkinoimismaksuna on vuonna 1992 valtiolle suoritettava maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksua sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

1 §

Maataloustulolaissa (736/89) tarkoitettuna markkinoimismaksuna on vuosina 1991—1994 valtiolle suoritettava maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksua sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

5 §

Maidon vientikustannusmaksu on 0,8 penniä maidontuottajalta vastaanotetun maidon rasvapitoisuusprosentin kymmenesosalta maidon 3,7 prosentin rasvapitoisuuden ylittävältä osalta.

5 §

Maidon vientikustannusmaksu on 0,4 penniä maidontuottajalta vastaanotetun maidon rasvapitoisuusprosentin kymmenesosalta maidon 3,7 prosentin rasvapitoisuuden ylittävältä osalta.

7 §

Sianlihan vientikustannusmaksu on kultakin teurastamoliikkeen harjoittajan teurastaman sian lihakiloilta 50 penniä, jos ruho painaa enintään 76 kiloa ja 100 penniä, jos ruho painaa yli 76 kiloa. Vientikustannusmaksun perusteena oleva kilomäärä määräytyy ruhopainon perusteella.

7 §

Sianlihan vientikustannusmaksu on kultakin teurastamoliikkeen harjoittajan teurastaman sian lihakiloilta 30 penniä, jos ruho painaa enintään 76 kiloa, ja 100 penniä, jos ruho painaa yli 76 kiloa. Viimeksi mainittu korotettu maksu ei kuitenkaan koske emakkoa eikä karpjaa. Vientikustannusmaksun perusteena oleva kilomäärä määräytyy ruhopainon perusteella.

9 §

Vehnän ja rukiin vientikustannusmaksu ei koske viljaa, josta on tehty maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (667/91) mukainen leipäviljan varastointi- ja ostosopimus.

(3 mom. kumotaan)

29 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

29 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

Voimassa oleva laki

kuuta 1991 ja se koskee vuosina 1991 ja 1992 maidosta, sianlihasta ja viljasta suoritettavia vientikustannusmaksuja.

— — — — —

Ehdotus

kuuta 1991 ja se koskee vuosina 1991—1994 maidosta, sianlihasta ja viljasta suoritettavia vientikustannusmaksuja.

— — — — —

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1993.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa määräytyviin
vientikustannusmaksuihin sovelletaan aikaisem-
man lain säännöksiä.*
